Anul al 101-lea Nr. 91 NUMARUL 2 Lei Braşov Joi 8 Decemvrie 1938

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACŢIA şi ADMINISTRAŢIA BRAŞOV, Strada Lungă Nr. 5. — — Telefon 226 —
Abonament anual 200 Lei
Pentru streinătate 500 Lei
Pentru autorităţi, instituţii şi întreprinderi 500 Lei
Anunţuri, reclame, după tarif

FONDATĂ LA 1838 DE GHEORGHE BARIŢIU

Apare de trei ori pe săptămână

„...Cartea este instrumentul de civilizaţie, care în momentul în care ea suferă o scădere, influinţează direct asupra civilizaţiei, asupra culturii noastre, reducându-ne iar la forma animalului mizerabil..."

Din conferinţa scriitorului francez G. Duhamel, ţinută eri în sala Dalles d n Bucureşti.

In faţa tăcerii

MĂRTURISIRE

Nu ne opunem intenţiilor, cari au forţat guvernarea de azi să ia măsuri, cu cari nu era obicinuită ţara. Vremurile, pornirile excepţionale, dar, în primul rând, îndatoririle cari, prin Constituţie, îi erau dictate unui guvern de ţară, îi impuneau actualei stăpâniri să'şi facă datoria. Să se simtă la locul de răspundere şi să'şi ia asupra ei îndatorirea responsabilităţii unei situaţii, care de mult punea Ţara Românească pe gânduri.

E de prisos să spunem prea mult. „Firul de păr" al „căpitanului," pe care nu l-am cunoscut şi nu mai este, nu putea fi emblema şi simbolul unei ţări, care, prin felul ei de a vedea şi de a simţi, a fost acea forţă de expresie a sentimentului românesc, care nu poate uita meritul şi cinstea Mărăşeştilor şi a tuturor sutelor de mii de martiri ai întregirii neamului cari cu blăstăm greu privesc spre tulburătorii fericirii şi liniştii Ţării şi Neamului Românesc.

Loviţi cu „pumnul de fier peste buze" pe toţi, cari ţin să se închine în faţa crezului sfânt, ce ni-a creiat Mărăşeştii, Mărăştii şi toate dovezile de jertfă, în numele cărora s'a înfăptuit visul **mare şi sfânt, pentru care ne-au murit şi moşii şi părinţii!** Aşa propovăduia cel ce nu mai este.

Suferinţele unui neam împrăştiat sub stăpâniri străine şi duşmane sufletului lui, nu le cunosc cei-ce n'au trăit vremurile când românismul însemna luptă şi jertfă. Nu porniri de tinereţe şi doruri netrecute sub jug străin şi prin fumul morţii de război! Nu cunosc acele vremii de suferinţe copiii şi nepoţii acelor Români, cari prin liniştea unei cuminte tăceri dar grele suferinţe şi sfinte nădejdi îşi făceau datoria de a duce, prin sângele celor opt sute de mii de morţi, ţara şi neamul acolo, unde se află dela Unire încoace. Şi porniţi ai zilei de astăzi nu-şi dau seamă de grozăvenia unui dezastru, pe care l-ar aduce o fire nervoasă şi condusă de gândurile aceluia, care în istoria Ţării Româneşti nu a fost decât cel-ce şi-a meritat soarta, Şi-a primit sentinţa de a fi fost aţâţătorul de distrugere — pentru personale ambiţii şi protivnic aşezămintelor ţării — a unei ţări în care din cauza prea multei răbdări şi bunăvoinţe, au putut să se ridice copiii împotriva părinţilor, cari cu grele sudori şi cheltuieli i-au trimis să'şi facă şcoală pentru ei şi fericirea ţării lor.

Cine este şi ce va fi individul care din banii storşi din sărăcia şi sudoarea tatălui lui sărac, dar înfiorat de a'şi creşte fiul în credinţa şi slujirea lui şi a ţării — întrebaţi pe cei *opt sute de mii*, cari din înălţimile lor privesc îngrijoraţi spre dejosimea unei generaţii, care uitându-şi datoria şi sentimentul de cinste şi jertfă pentru ţară, se înjugă la telega unui *ins* pe care nu l-au cunoscut şi nu-l cunosc — repet: cine sunt şi ce slujesc aceşti fii ai părinţilor cari i-au născut, şi cu grele sudori i-au crescut, pentru ca în momente grele, uitându-şi de ţară, să se facă slujitori ai intereselor, cari sapa la temelia ţării lor?!?! . . . . . .

Nu vrem să facem critica celor cari azi nu mai sunt. Suntem însă în datorie şi deplin curaj de-a spune că un guvern răspunzător de destinele ţării nu se poate lăsa purtat de nesocotinţa celor-ce — cu sau fără ştiinţă — duc ţara spre dezastru!

Orice guvern al oricărei ţări e *dator şi răspunzător*, să pună la punct pe toţi, cari ameninţă cu „lovirea peste buze cu pumnul de fier" pe aceia, cari, îşi fac datoria către ţară.

Ţara Românească a trăit în faţa altor puteri duşmane! In duşmănia astor fel de fii a ei, va trebui să'şi cunoască şi să'şi facă datoria!! Pe de-a'ntregul, fără milă! Căci, altfel, tot cârmuirea, *care nu şi-a făcut datoria*, va fi răspunzătoare!

Vreau distrugerea ţării lor, toţi cari nedându-şi seama de realităţi, se ridică—fie mânaţi de inconştienţă sau de calcule — împotriva vieţii ţării lor! Tocmai azi în clocotul de fierbere internaţională, pe care numai aceia nu'l simt şi nu'l văd, cari sunt complect surzi în faţa glasului de tunet al celor ce ne-au lăsat moştenire pământul, pe care trăim ca neam românesc.

Direcţiile de şcoli

IV

Era pe vremea nemuritorului Haret. Mare şi unic organizator al şcolii româneşti pe temelii cu adevărat solide, Haret era convins că ispravă adevărată se poate face, **numai** *punând meritul la loc de cinste.* Se convingea personal înainte de a lua vreo măsură, iar rapoartele şi reclamaţiile erau privite ca simple informaţii, până pipăia adevărul.

Intr'un târg bogat, funcţiona o şcoală la care director era un destoinic dascăl. Politicianii vremii voiau să-l schimbe cu orice preţ. Au curs rapoarte la ministru, cu încriminări la adresa dascălului: element turbulent, nedisciplinat, beţiv, incorijibil, revoluţionar! Aşa spuneau şi rapoartele ispravnicului şi ale tuturor organelor de control. Au urmat apoi reclamaţiile locuitorilor pe aceeaşi temă, reclamaţii puse la cale de aceeaşi oficină.

Uimit, Haret, că un astfel de element mai stă în învăţământ, dispune să fie chemat în cabinetul său.

In ziua şi la ora indicată, dascălul bate la uşă, apoi timid intră. Se prezintă ministrului.

—„Dece te porţi aşa rău cu toată lumea, d-le?"

—„Imi fac datoria, d-le Ministru!"

—„Bine, bine, datoria, dar rău te arată şi superiorii d-tale şi populaţia! Uite am aici rapoarte şi reclamaţii foarte rele!"

Au urmat discuţii pe această temă, cu ocazia cărora ministrul s'a convins că omul din faţa lui merită mai mult decât este şi că numai ţinuta lui superioară i-a îndârjit pe toţi împotrivă-i

A plecat însă dascălul, tot cu frica în sân. Nu ştia ce măsuri se vor lua împotrivă-i,

După vreo 2 săptămâni primeşte ordinul *de avansare, ordinul de mărirea salariului cu 25 la sută şi o scrisoare de mulţumire din partea Ministerului.*

Aşa răsplătea Haret pe cei merituoşi, asupra cărora şi atunci ca şi azi, se arunca deseori furia gozurilor înălţate după criterii străine şcolii. *Experienţele marelui Haret pot folosi oricând conducătorilor şcolii,* întrucât activitatea şi exemplele lui pot fi luate ca model de *îndreptarea relelor.* Ce-ar fi, dacă la *numirea directorilor,* şeful departamentului ar intra în amănuntele atâtor rapoarte cari ascund atâtea mister! S'ar vedea că, numirea ca directori a unora — fini sau afacerişti de-ai cutărui de ex. inspector — cari n'au funcţionat nici un an la şcoala respectivă şi înlăturarea celor ce de ani de zile lucrează aci, constitue un serios motiv de *înlăturare din funcţie a celor ce fac asemenea propuneri.* Sau dacă ar cerceta **personal** pe câţiva din dascălii cari sunt „rău văzuţi la Minister," s'ar putea descoperi o întreagă reţea de certaţi cu legile penale şi morale şi de rubedenii de partid, cari nu vor, în ruptul capului să creadă, c'a trecut timpul bunului plac şi-al călcării legilor. Nu vor să creadă, *dar trebuesc siliţi să vadă,* că pe urmele molozului politicianist, trebue să se ridice cât mai repede, cetatea spiritului **creator, disciplinat şi legalist.**

Ioan C. Dogaru

Preocupări săteşti

Scriam nu de mult şi după ce se cunoscuse pretutindeni plusul de roade al agricultorului din acest an, că din sporul acestei dărnicii a cerului, ţăranul nostru va putea porni în a umple cu folos anumite lipsuri din inventarul său agricol. Şi făceam amintire despre rostul netăgăduit, pe cari îl au uneltele mai bune şi cum calitatea produselor pământului este în raport direct cu cea a uneltelor şi maşinilor întrebuinţate. De altfel, nu este nici un secret, că pe lângă felul încă destul de primitiv cum se lucrează ţarina, agricultura noastră cunoaşte încă în multe locuri, un deficit destul de serios în unealta de lucru.

Adevărul acesta — al lipsei de necesar în unelte a fost — şi nu fără folos — speculat de atâtea ori de vechii agitatori electorali. Dacă ar avea ţăranul nostru un sfert, sau mai puţin din maşinile de semănat sau pluguri, cari i-au fost promise de vechii binevoitori ai lui — astăzi nu eram siliţi să scriem amărăciunea acestor rânduri. Se vede însă, că şi aici, spiritul de veghere al celor de acum, a observat acest adevăr al lipsei şi au găsit că trebue să înceteze.

Intr'adevăr, o ţărănime căreia i se caută să se restituie liniştea şi împăcarea, o ţărănime căreia i se îndrumă viaţa şi sănătatea, nu putea fi mulţumită — şi acesta trebue să fie un lucru primordial în preocupările noastre sociale — decât atunci când latura materială a vieţii lui, a căpătat o formă, care să-i dea posibilitatea să lucreze cu bună orânduială şi cu folos şi conducătorilor şi îndrumătorilor lui, dreptul să-i ceară, ca lucrul să împace anumite cerinţe de calitate şi forme. De aceea acum s-a reactualizat lipsa materialelor din inventarul sătenilor noştri.

Nici această problemă — mai ales că ea vizează imensa mulţime a ţării — nu putea să lipsească preocupările conducătorilor de azi porniţi cu gând bun în a pune rânduială în toate compartimentele vieţii noastre sociale. Şi în această ordine de realizări, s'a pornit şi la o susţinută campanie pentru procurarea celor necesare îmbogăţiri avutului plugarului. Fără îndoială că asemenea gânduri bune nu puteau rămâne fără răsunet în sufletul atâtor ţărani cărora viaţa de toate zilele, nu le-a dat încă posibilitatea să-şi procure atâtea unelte noui, de cari au absolută nevoie.

Precizăm însă că această campanie este în faza de pregătire şi oarecum de ajustarea ei la adevăratele nevoi şi că până la realizarea ei definitivă, este încă mult timp şi mai ales muncă multă.

Ţărănimea însă are toată nădejdea că de astădată aşteptările ei nu vor fi înşelate sau răsplătite cu vre-un discurs de vechea manieră politicianistă.

Se face totuş oarecum o greşeală că o parte din presă, din exces de informaţie, cum şi celelalte organe de propagandă agricolă, vorbesc prea mult despre această prea bună intenţie, mai ales că încă nu se pot şti modalităţile ei de realizare. Şi asta face rău. Pentrucă este aşa de greu ca aceste aşteptări să fie mereu comprimate în sufletele în cari, lipsurile cer în fiecare zi, un adevăr realizat. Ţăranul va primi cu aceeaş neîncredere de altădată, un gând bun, despre care i se vorbeşte în fiecare zi. Se va câştiga dimpotrivă imens, dacă fără vre-un preambul, ţăranului i s'ar da posibilitatea să-şi procure cele necesare, în vre-un fel, care să însemne o adevărată ajutorare şi cu efectiv folos. De-aceea, ţăranul nostru ar avea dreptul ca de-acum măcar, să fie lipsit de acele promisiuni scrise zilnic, dar în schimb să i se împlinească acel gol din gospodăria lui, pe care îl ştiu la fel de bine toţi. Noi vom fi cei mai bucuroşi, să semnalăm săteanului nostru realizarea acestui deziderat, legat organic de însăşi existenţa lui.

Noui rectori în învăţământul superior. Ministerul educaţiei a confirmat rectori ai universităţilor şi şcolilor superioare pe d-nii profesori: Ion Nistor, la universitatea din Cernăuţi; Fl. Ştefănescu-Goangă, la universitatea din Cluj; Ion Tănăsescu, la universitatea din Iaşi; N. Vasilescu-Karpen, la politehnica din Bucureşti; Cristea Otin; la politehnica din Iaşi; Const. Teodorescu, la politehnica din Timişoara; Ion Răducanu la academia comercială din Bucureşti; Ioan Mateiu la academia comercială din Cluj.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Şvabii din Banat după douăzeci de ani de regim românesc

Buletinul de presă „Observator" se află în fruntea acelor publicaţiuni româneşti, cari cunoscând importanţa problemelor minoritare, s'au ocupat în mod amănunţit şi în prima linie, cu minoritatea germană din România, reprezentată de şvabii din Banat, de saşii din Ardeal şi de ceilalţi germani din Bucovina şi Basarabia.

Am constatat şi subliniem acest fapt, că în cursul celor 20 de ani ce s'au scurs dela Unire, toleranţa românească fără să fi căutat să nedreptăţească vre una din popoarele minoritare conlocuitoare, s'a dovedit de o largă generozitate în special faţă de minoritatea germană. Pe toate tărâmurile, economic, cultural şi social, germanii, în timp ce în alte ţări vecine suferau tot soiul de persecuţiuni, aici se bucurau de favoarea unui regim loial, blând şi protector.

In urma acestui fapt comerţul, industria, băncile şi agricultura din ţinuturile locuite de germani şi stăpânite de germani, au făcut progrese atât de remarcabile încât nu suferă vre'o comparaţie cu acelea atinse sub dominaţiunea austriacă,maghiară sau rusească.

Exemplele, pe cari le-am putea cita aici sunt nenumărate şi credem că nici concetăţenii noştri de origină germană nu le-ar putea tăgădui. Infloritoarea stare materială, redusă însă în vechea Ungarie la un rol de importanţă locală, a factorilor economici, deţinută de germani, precum au fost industriile şvăbeşti din Banat: Moara „Bega" a fraţilor Prohasca, Fabrica de poşete din Deta, fabrica de pălării dela Periam, fabricile de cărămidă „Muschong" din Lugoj şi o seamă de alte întreprinderi industriale şi comerciale, care în urma noilor aşezări politice, azi s'au ridicat la o importanţă regională şi pe ţară. Cine nu cunoaşte apoi însemnatul rol economic al fabricilor „Scherg," „Telman,"sau al grupului financiar „Schiel" în economia ţării? Cum s'au putut ridica acestea la rangul de mari industrii cu activitatea extinsă pe întregul teritoriu al ţării, locuită de aproape douăzeci milioane suflete? Oare s'ar fi putut desvolta până la rolul şi importanţa pe care o deţin aceste întreprinderi dacă destoinicia şi simţul gospodăresc al saşilor şi şvabilor nu ar fi întâlnit o largă bunăvoinţă şi înţelegere din partea regimului românesc, care printr'o interpretare sui generis le-a considerat de „industrii naţionale," acordându-le toate avantagiile posibile, pentru a atinge o cât mai rapidă şi mai mare prosperitate şi progres.

Şvabii din Banat s'au bucurat şi se bucură de aceeaşi solicitudine pe tărâm social şi cultural.

In cei două zeci de ani decând trăiesc şvabii şi saşii sub regim românesc, ei au făcut şi pe aceste tărâmuri progrese uriaşe.

Dar şvabii pot mulţumi încă regimului românesc şi primul impuls spre revenirea lor la matca etnică şi naţională, fiind cunoscută situaţia în care au fost aduşi de politica desnaţionalizatoare a regimurilor maghiare, care au făcut deosebite eforturi spre a-i rupe din marea unitate a poporului german.

Subliniem acest lucru şi-o aducem aminte şvabilor bănăţeni, pentru că este bine să se ştie, acum, când se face bilanţul a două decenii de dominaţie românească în provinciile alipite. O comparaţie cât de superficială între situaţia minorităţii germane din România cu aceia din statele vecine, relevă izbitoarea deosebire între regimurile diferite, evidenţiind favorurile regimului românesc.

Loialitatea care a caracterizat întotdeauna atitudinea minorităţii noastre germane, este ce-i drept o recompensă firească, nădăjduind că nu se vor abate nici în viitor, dela vechiul lor făgaş, de conştiinţă şi de recunoştinţă faţă de patria adoptivă.

„Observator".

„Ora Naţiunei" la Radio

— Cuvântul introductiv, rostit de d-l Eugen Titeanu, subsecretarul de stat al propagandei. —

D-l *Eugen Titeanu*, subsecretar de stat al propagandei, a prefaţat Duminecă seara 4 Decembrie 1938, la Radio-Bucureşti, ciclul „Ora Naţiunei", rostind următoarele despre rostul acestei „ore":

Radio-difuziunea inaugurează astăzi „Ora Naţiunei". E un capitol nou, care se adaugă la programul atât de bogat al posturilor noastre de emisiune, un capitol necesar, care să alimenteze curiozitatea opiniei publice şi, în acelaş timp, să însemne o îndrumare a ei. Conferinţele disparate păstrează caracterul lor instructiv sau practic.

Ora naţiunei însă trebue să fie şi va fi altceva: va fi prezentarea de ansamblu a preocupărilor obşteşti, va fi tabloul rezumativ al îngrijorărilor şi al bucuriilor româneşti de fiecare clipă, inventarul sforţărilor de redresare şi de desăvârşire, un bilanţ al tuturor greutăţilor de învins şi al tuturor biruinţelor obţinute.

Va fi deci o oră politică.

Dar aci nu va fi vorba de politica perimată a ambiţiilor sterile şi personale, ci de politica Statului ca atare, de politica salvării şi consolidării Statului, de politica promovării şi prosperităţii massei româneşti. Se vor schiţa liniile largi ale preocupărilor de Stat, perspectivele de urmat şi exemplele de reţinut. Se vor înregistra, — mai concentrat şi într'o ordine de ansamblu, — rezultatele obţinute în toate domeniile.

In modul acesta un mare fragment din opinia publică va putea participa mai direct la ceea-ce constitue opera şi acţiunea de guvernare în aceste clipe hotărâtoare pentru destinul şi mărirea românească. Se vor cunoaşte dificultăţile şi obstacolele de învins, relele de tămăduit, carenţele de remediat, relaxările condamnabile sau litigiile de soluţionat, — dar pe de altă parte vom avea prezentarea onestă a intenţiunilor şi a proectelor, bilanţul realizărilor şi inventarul biruinţelor.

Iată ce va fi „ora naţiunei", — prezentată săptămânal de demnitarii Statului, de oamenii în serviciu comandat, de deţinătorii posturilor de comandament, de cărturarii, cari îmbogăţesc patrimoniul spiritual al naţiei şi cari urmăresc, zi la zi, necesităţile de viaţă ale acestui neam şi de conservare ale acestei ţări; va fi o oră de confruntare a opiniei publice cu acţiunea de guvern şi preocuparea de Stat, o oră de comuniune, care alungă tot ce desparte şi exaltă tot ce uneşte; o oră a afirmării şi a preocupărilor româneşti.

D-l Grigorcea, ministru plenipotenţiar la Londra, pus în disponibilitate. Suveranul a semnat decretul regal, prin care d l Vasile Grigorcea, trimis extraordinar şi ministru plenipotenţiar la Londra a fost pus în disponibilitate pe ziua de 28 Noemvrie 1938.

318 deţinuţi legionari fac act de supunere noilor orânduiri ale ţării

— Foştii legionari înţeleg să lupte de aci înainte pentru Patrie, Neam şi Rege. —

Cei 318 legionari internaţi cu domiciliul obligator la Vaslui, luând cunoştinţă de împuşcarea lui Corneliu Codreanu şi a celorlalţi legionari, s'au prezentat în mod spontan Comandantului domiciliului, dând declaraţii categorice de supunere şi renunţare la orice acţiune interzisă de lege.

Totodată ei au rugat să se îngădue difuzarea următorului apel, semnat propriu de către toţi cei 318 internaţi:

„Prieteni. Peste sbuciumul nostru de ani, ultimele evenimente aştern o mare linişte. Resemnare în faţa hotărârilor soartei, Nimeni nu are de răsplătit nimic. Indemnăm pe toţi prietenii şi cunoscuţii noştri să păstreze cea mai perfectă linişte, sau să nu uite nici o clipă că duşmanii de peste graniţă stau la pândă.

Privirea tuturor să fie îndreptată acum mai mult ca oricând spre Patrie, Neam şi Tron".

D-l ministru de interne le-a admis această cerere.

In ce priveşte situaţiunea lor, d-l ministru a dispus deocamdată ameliorarea tratamentului lor.

Pentru o eventuală eliberare se va aviza mai târziu.

*

In acelaş timp, fostul comandant legionar Radu Meitani, care se găseşte bolnav în spital, a dat următoarea declaraţie:

„Subsemnatul Radu Meitani declar că sunt supus credincios al M. S. Regelui Carol al II-lea, aşa cum am fost dela 1927 încoace, fiind oricând gata să mă jertfesc pentru apărarea Patriei şi Tronului.

„Declar că mă voi supune întocmai legilor ţării şi că nu voi întreprinde nici o acţiune politică interzisă de legile în vigoare".

20 Noembrie 1938.

(ss) *Radu Meitani.*

*

Declaraţia de supunere — semnată de cei 318 foşti legionari, internaţi în lagărul dela Vaslui, la care se adaogă şi aceea a fostului comandant legionar Radu Meitani — constitue un ultim act în opera de lichidare a fostei organizaţiuni a „Gărzii de Fier".

La Vaslui îşi aveau domiciliul obligatoriu aproape toţi foştii comandanţi legionari.

Pentru valorificarea produselor agricole

Printr'un decret, Ministerul economiei naţionale a fost autorizat la 4 August 1938 să dea Institutului naţional al Cooperaţiei mandatul de a efectua operaţiunile de valorificare a produselor agricole din recolta anului curent, prin cumpărări dela producători şi vânzări atât la export cât şi la consumul intern, în vederea susţinerii acestor produse.

In vederea atingerii scopului de mai sus ministerul economiei naţionale a fost autorizat să ceară, iar Banca Naţională a României să deschidă un credit de 400 milioane, pe seama statului, la dispoziţia Institutului national al Cooperaţiei şi cu o dobândă de $2^1/_2$ la sută.

Recent, Suveranul a semnat un nou decret regal, prin care ministerul economiei naţionale a fost autorizat să ceară prin acest institut, în calitate de mandatar al statului, iar Banca Naţională a României să majoreze la 2 miliarde creditul despre care am amintit mai sus, în vederea finanţării operaţiunilor de valorificare a produselor agricole.

Prin acelaş decret, d-nii miniştri ai economiei naţionale, finanţelor şi agriculturii şi domeniilor au fost autorizaţi să elibereze cuvenitele scrisori de garanţie către institutul nostru de emisiune.

*

Se ştie că în actuala campanie de valorificare s'au achiziţionat peste 45 mii vagoane de grâu, pentru susţinerea preţului la acest produs. O parte din această cantitate a fost vândută pe piaţa germană şi cea mai însemnată parte pe piaţa engleză.

„Gazeta Transilvaniei" să nu lipsească din nici o casă românească.

Cronica literară

Horia E. Frunză: *„Solitar"*. Poezii. Braşov 1938.

Cunoscutul poet braşovean, visătorul Horia E. Frunză, şi-a strâns, din multele reviste la care a colaborat, poesiile pe care le-a tipărit aşa de frumos, intitulându-le romantic „Solitar".

E vorba de o poesie potolită, în acordurile ei line, de o sinceră mărturisire de credinţă a unui îndrăgostit de deşărtăciunea slovelor scrise.

Desigur că anii au smuls, în scurgerea lor, multe din biruinţele poetului.

Vai, şi florile, minunatele şi rarele flori, îşi pierd aroma şi culorile!

Dar uneori, aceste flori fără aromă păstrează în petalele lor tot acel farmec al unui trecut pe care noi cu greu îl vom uita.

Azi nu se mai poate scrie, cu certitudine, astfel:

O, vino, copilă cu ochii de mure,
Asupră-mi privirea-ţi coboară, etc.

Şi nici:

Privighetorile de-amor
O dulce doină 'nstrună.

Ne mirăm cu atât mai mult, cum a putut autorul să facă loc în volum unui acrostih, — gen care a delectat pe câţiva dintre primii noştri poeţi munteni — cu atât mai mult cu cât cunoaştem pe d-l Horia E. Frunză ca pe un entuziast cunoscător şi preţuitor al poeziei noi.

Cântecul d-lui Horia E. Frunză e simplu, tradiţionalist:

Turnaţi, să ridic azi paharul
Şi fraţilor, ura, se bem!
Cu cântec vioi lăutarul
Alunge din inimi amarul
Sub care prietenii gem.

Remarcă, în acest fel, mai ales „Frământare":

Suflet de vânt
Bătut de ploi
Mereu frământ
Acest noroi
De pe pământ.

O jale grea,
Nici eu nu ştiu,
De ce mă vrea
Părtaş să fiu
Veşnic de ea.

Ca un nătâng
Mă duc mereu...
Nu gem, nu plâng,
Dar simt că-i greu
Şi 'ncet... mă stâng.

Este aci acel ecou verlainean, cu atât mai mult de relevat cu cât autorul mărturiseşte că nu cunoaşte melancolia poetului francez.

„Lui Iisus" e cea mai bună poezie din volum, o poezie care închide în sine credinţa unei întregi generaţii de mai acum câţiva ani:

Călăuziţi de steaua de pe cer,
Cu mâinile de daruri multe pline,
Porniră cei trei magi, să Ţi se 'nchine
La ieslea 'nvăluită de mister.

Iluminaţi de razele divine
Te-au preaslăvit în golul tău ungher,
Tămâie, smirnă şi — aur şi efemer
Aduse fiecare 'n dar cu sine.

Bătrânii magi de-atuncea putreziră!
Şi e pustiu în sfânta Ta cetate
Unde atâţia 'n rugăciuni roiră!...

O, Bunule Iisus, de-ai vedea cum,
Cu sufletele de păcate
Orbecăim l-altarul Tău de scrum!

O menţiune deosebită merită traducerile poetului din lirica ungară. Aşa, bunăoară: „Câte vişini", de Al. Petöfi; „Fericiţi sunt cei ce 'mbătrânesc", de Ady Endre, „Mâni" de Barde R. Maria; „Cain revoltat" de Farcadi Alexandru şi „Sinucigaşul" de Finta Zoltan.

Desprindem aceste rânduri din „Cain revoltat":

Sau dacă pe noi în viaţă
Nimic nu ne poate desface,
Invaţă-l să ştie de pace!

Că-i mult în comun de când sufăr;
Şi dacă se poartă tot slab el:
Crud, Doamne, 'l dobor eu pe Abel!...

Punând atâta grijă în adunarea laolaltă a poeziilor, d-l Horia E. Frunză a dat cititorilor săi prilejul să verifice şi cu această ocazie alesele sale calităţi, iar succesul de care se bucură de pe acum ne umple sufletul de voioşie.

Acele mărunte observaţiuni, cu care am stăruit în fruntea acestor prea fugare note, întâmpină primul volum al poetului.

Nu ne îndoim că mai târziu, înălţat pe aripa aceleaşi bogate sensibilităţi, ne va dărui adevărate juvaeruri rupte din natura atât de darnică întotdeauna cu puţinii ei aleşi.

A. Marin.

Publicaţie de licitaţie

Comitetul şcolar al Liceului de fete „Principesa Elena" din Braşov, va ţine licitaţie publică în ziua de 15 Decembrie 1938, ora 4 p. m., pentru procurarea de alimente necesare internatului şi anume: pâine, carne, lapte şi coloniale.

Ofertele se vor prezenta închise.

Braşov, 30 Nov. 1938.

633 1—1

O profeţie a Craiului Munţilor

Intr'o noapte de toamnă, a putut fi prin anii 1865—66 (povesteşte nonagenarul dascăl din Hălmăgel Alexandru Popescu, al cărui tată, Vichentie, fusese căpitan în oastea Iancului) — picase Iancu iară la noi în sat.

Când am văzut că ţine spre casa popii Grigorescu Grigore, m'am luat şi eu intr'acolo. Indată ce a sosit Iancu, popa a poruncit preotesei să aducă vinars, pită şi clisă. Şi ne-am omenit toată noaptea.

Iancului nu-i plăcea să vorbească despre revoluţie: a spus numai atât, că vaca lui cea neagră va făta peste 70 de ani.

Noi am priceput atunci că la 70 de ani după revoluţie se va întâmpla o mare minune. Cât am trăit, n'am uitat aceste cuvinte. Şi Dumnezeu, ori păcatele mele, nu m'au lăsat să mor, până ce am ajuns să văd minunea cu ochii.

Socoteşte şi dumneata: 1848 cu 70 fac tocmai 1918.

(Din amintirile despre Avram Iancu ale poporului din ţinutul Hălmagiului, culese de d. Traian Mager, profesor în Arad).

„Zorile Bănatului".

Noile timbre pentru modernizarea drumurilor

— Dispoziţiunile direcţiei C. F. R. —

Regia autonomă a Căilor Ferate a dispus, ca toate timbrele pentru modernizarea drumurilor şi în general toate timbrele C. F. R. să se aplice pe carnetele de identitate în compartimentul rezervat pentru viză.

Viza propriu zisă a carnetelor de călătorie se va face numai după ce posesorul carnetului a lipit aceste timbre, peste care se va aplica ştampila şi semnătura autorităţii în drept a face viza.

Timbrele se pot cumpăra dela toate casele de bilete din staţiunile C. F. R. La luarea timbrelor, ce se vor aplica va fi în proporţie cu timpul pentru care este valabilă viza, adică lunar (începând cu prima zi a lunei), trimestrial (începând dela 1 Aprilie, 1 Iulie, 1 Octombrie şi 1 Ianuarie) sau anual (începând dela 1 Aprilie).

Se admite în mod excepţional ca pe cărţile de liberă circulaţie ale decoraţilor cu „Virtutea aeronautică cu spade", „Virtutea militară cu spade", „Mihai Viteazul", „Ferdinand I" şi al veteranilor dela 1877—78, a invalizilor orbi din război, timbrele C. F. R. să se aplice şi lunar şi intermitent adică numai pe acele luni, în care aceşti decoraţi călătoresc cu trenul.

Pentru celelalte cărţi de liberă circulaţie, timbrele C. F. R. se încasează odată pe întreg anul şi anume, prin aplicarea de timbre pentru cele emise înainte de 15 Iunie şi prin încasare în numerar fără aplicare de timbre pentru cele emise după această dată, valoarea înglobându-se în contul tarifar.

Administraţia căilor ferate ţine în mod stăruitor să atragă atenţia posesorilor de carnete să ia toate măsurile pentru a şi le timbra. Contrar, se expun să fie consideraţi călători fără nici un fel de ligitimaţie şi să fie predaţi prin staţii cu procese verbale de contravenţie, supunându-se rigorilor legii de poliţie C. F. R. adică amendă de 1500 lei către stat, etc., în afară de taxele de călătorie şi amendă către căile ferate.

Cronica agricolă.

Cât lapte şi animale producătoare de lapte are România

Conform statisticei din 1935, avem în ţara noastră următoarele producătoare de lapte:

4.328.903 bovine din care: 1.696.643 vaci de lapte;

200.000, bivoli din care 49.659 bivoliţe.

12.000.000 oi, din care 8 milioane oi de lapte.

400.000 capre, din care 331.630 capre de lapte.

Cantitatea laptelui produs de aceste animale este următoarea:

Lapte de vacă 2.375.000.000 kgr.

Lapte de bivoliţă 79.000.000 kgr.

Lapte de oaie 400.000.000 kgr.

Lapte de capră 45.770.000 kgr.

D-l prof. G. K. Constantinescu, ocupându-se în ultimul număr al ziarului „Excelsior" de problema laptelui constată, că România posedă un mare isvor de bogăţie în producţia laptelui, dar că acestei ramuri de economie naţională nu i s'a dat până în prezent atenţia cuvenită nici în ce priveşte valorificarea producţiei existente şi nici pentru sporirea producţiei.

După datele de mai sus ale animalelor producătoare de lapte şi al laptelui produs, — socotind cu 3 lei chilogramul de lapte de vacă şi bivoliţă, — ajungem la o valoare de lei 7.368.000 000, iar laptele de oaie şi capră — socotit cu 4 lei chilogramul, — aduce 1.780.000.000. La olaltă: 9.148.000.000 lei.

Preţurile de mai sus sunt socotite la minimum de valoare, astfel că, având în vedere adevăratul preţ de vânzare la consumator şi preţul diferitelor transformări industriale ale laptelui, — producţia acestui articol prezintă sume cu mult mai considerabile.

Serbările şcolare de Crăciun

Ministerul educaţiunii naţionale a decis ca în anul acesta toate şcolile din ţară să organizeze serbarea datinelor strămoşeşti de Crăciun, în ultima Duminecă dinaintea vacanţei.

Scopul serbării este reînvierea şi popularizarea acestor duioase şi evocatoare datini, din regiunea unde se află şcoala.

Aceste datini vor fi redate aşa cum se obişnueşte în popor ca număr de persoane, port, vorbă sau cântec.

Cântecile de colinde şi stea vor fi numai populare româneşti.

Echipele din ţară care se vor prezenta în chip excepţional vor putea fi admise să participe la concursul pentru premierea datinelor, organizate de Fundaţia culturală Regală „Principele Carol," înscriindu-se din timp,

Şcoalele sunt obligate să colaboreze cu tot ce le stă în putinţă la reuşita serbărilor şi concursurilor organizate de Fundaţia Culturală Regală „Principele Carol", prin Căminele sale culturale.

De Crăciun se vând sufragerii, dormitoare şi tot felul de mobile care de care mai frumoase, cât se poate de ieftin şi în condiţiuni avantajoase de plată la *„Mobila" Vila Kertsch, Braşov.* 636 2—4

Ciorapi de mătase, căptuşiţi lei 60, 80, 115, 165, la fabrica de ciorapi **Gross**, Voevodul Mihai. 637 2—6

Din alte ţări

Cheltueli mondiale pentru înarmări

Statisticile americane au evaluat că în 1938 s'au cheltuit în întreaga lume pentru scopurile înarmării 18 miliarde de dolari, faţă de 15 miliarde din 1937. Circa 30 la sută din cheltuelile făcute în scopul înarmării anul acesta se repartizează asupra Uniunii Sovietice.

Socotite pe lumea întreagă, cheltuelile pentru înarmări sunt astăzi de 4 ori mai mari decât în 1913. In ultimi 4 ani aceste cheltuel s'au triplat.

Zahăr de lemn ca furaj

Berlin. — Cu metodele obicinuite până acum la prelucrarea lemnului pe cale chimică, nu s'a folosit cu mult peste jumătate din materia lemnoasă. Economia naţională cere însă dela chimist utilizarea completă a materiilor prime. O astfel de valorificare cantitativă a lor s'a realizat prin procedeul de hidroliza lemnului, al prof. Bergius.

Fazele succesive: tăierea lemnului în bucăţi mici, extragerea materiilor colorante, hidrolizarea cu acizi diluaţi, uscarea lemnului, hidroliza cu acid clorhidric, transformarea lemnului în produsul primar al procedeului, zahărul brut de lemn, un foarte valoros furaj de hidrat de carbon, mai cu seamă pentru porci. Din zahărul brut de lemn se pot produce, prin fermentare, spirt, acid lactic şi glicerină, dar mai ales borhot pentru nutreţ.

Judecătoria mixtă Braşov
Secţia C. F.

Nr. 6.770/938 c. f.

Extras din publicaţiune şi condiţii de licitaţie

In cauza de executare pornită de urmăritoarea Bancă Românească S. A. Suc. Braşov contra urmăriţilor Gheorghe Zachiu şi soţia Ana Zachiu, văsc. Wolf, Judecătoria Mixtă Braşov, secţia c. f., ordonă licitaţie executională-nouă, în baza art. 144 şi 147 şi 146 din legea de execuţie din 1881 şi noua lege de execuţie, asupra imobilului înscrise în c. f. a comunei Braşov Nr. c. f. 7203, din circumscripţia judecătoriei Mixte Braşov, Nr. top. 10884 casă de piatră curte, situată pe drumul Braşov-Bod-Feldioară la „Podul Bârsei" în suprafaţă de 398 stj. pt. în valoare de lei 240.000, redus cu 25 la sută la suma de 180.000 lei, dela care sumă încep strigările cu menţinerea dreptului de servitute intabulat sub C. 1 cu încheierea Nr. 2339/902 c. f. pentru încasarea creanţei de 134.140 lei capital şi accesorii.

Fixează termen pentru ţinerea licitaţiei pe ziua de 15 Februarie 1939, ora 11 a. m. în Braşov, Palatul Justiţiei, parter camera Nr. 12.

In baza art. 150 Legea LX din 1881 condiţiunile de licitaţie se stabilesc după cum urmează:

Imobilul supus licitaţiei nu poate fi vândut cu preţ mai mic decât cel de strigare (legea nouă de execuţie).

Cei care voiesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanţie 10 la sută din preţul de strigare, ori să predea aceluiaşi delegat chitanţă de depozitare prealabilă a garanţiei şi să semneze condiţiunile de licitaţie (art. 149,150, 170, din Legea LX. 1881, art. 21 XLI 1908).

Braşov, la 27 Oct. 1938.
Judecător-Preşedinte,
Al. Râmniceanu

Director de c. f.
640 1—1 *N. Stinghe*

CINEMA „ASTRA"

Dela 8 Decemvrie

Premieră pe ţară! Premieră pe ţară!

Reprezentaţia începe în fiecare zi dela orele 3—5—7 şi 9 punctual mult aşteptatul film

OLIMPIADA

DIN BERLIN

Partea I.

Peste 1000 de metrii de film consacraţi atleţilor români!

Publicul îşi aminteşte desigur despre frumosul succes obţinut de concurenţii români la Olimpiada din Berlin 1936.

Primirea care s'a făcut concurenţilor noştri a fost una dintre cele mai calde manifestări, publicul a ovaţionăt în picioare, iar când a intonat Imnul Regal, tot poporul a strigat: Trăiască Majestatea Sa Regele Carol al României, Trăiască România!

Filmul care se ocupa cu jocurile olimpice arată şi el un tot atât de mare interes echipelor româneşti. Mai bine de două acte sunt consacrate participanţilor români.

Vom avea plăcuta surpriză de a recunoaşte în ăcest film pe toţi championii naţionali, care au purtat cu falå tricolorul nostru peste hotare.

CU OCAZIA SĂRBĂTORILOR CRĂCIUNULUI

MOBILE

cumpăraţi cu 10 la sută reducere

începând de azi şi până la 24 Decemvrie 1938

la

Uniunea Maeştrilor Tâmplari S.i.n.c.

630 BRAŞOV, Str. Hirscher Nr. 9, Etj. I Tel. 986 2—2

SKIORI

SKIURI LEGĂTURI ŞI BEŢE

5—8 ani	8—12 ani	12 15 ani	Pt. Dame	Pt. Bărbaţi
120-130 cm	140-150 cm	160 170 cm	180-190 cm	200-210 cm
Lei 500	Lei 550	Lei 600	Lei 700	Lei 800

La preţurile de mai sus până la 10 Decemvrie 1938

REDUCERE de 10--15 la sută

SPORT GUST BRAŞOV, Str. Voevodul Mihai, 24

Primăria Municipiului Braşov

Nr. 40.104—1938
Serv. Uzina de apă
şi canalizare

Publicaţie de licitaţie

Pentru vânzarea gunoiului aflat în bazinul stâng de epuraţie şi decantare a canalizării Municipiului Braşov situat lângă şoseaua Stupini se va ţine licitaţie publică în ziua de 22 Dec. 1938 în cabinetul Primarului.

Cantitatea totală a gunoiului aflat în bazinul stâng este de cca. 1500 m. c.

Valoarea totală a gunoiului este de 15.000 lei.

Garanţia provizorie este de 5 la sută din valoarea ofertei.

Condiţiuni detailate, caietul de sarcini se pot obţine la Uzina de apă şi canalizare a Municipiului Braşov.

Braşov, la 29 Nov. 1938.
Primar, *Gh. Cuteanu*
Secretar general:
Dr. Virgil Voicu.
638 1—1

Un dulap comb. modern (executat din nuc) mare, compus din trei părţi, şi un divan pentru dormit, mese de flori şi radio, ieftin de vânzare. Tâmplăria Josif Hermann, Braşov, st. Cogălniceanu, 4, (vis á vis de fab. Sehiel). 642 1—1

AU SOSIT noile aparate **EUMIG-RADIO.** Condiţii avantajoase, 12 rate lunare. Prezentarea: HANS CLOOS, Strada Mihail Weiss 8. Telefon 863. 605 4—10

BANCA PENTRU CIRCULAŢIA MARFURILOR
Societate Anonimă, Braşov
Reg. Bancar Nr. 17/13/VII/1934

Convocare

D-nii acţionari ai Băncii pentru Circulaţia Mărfurilor S. A. din Braşov, sunt convocaţi în **Adunare Generală Extraordinară** pentru ziua de 30 Decemvrie 1938, orele 10, la sediul societăţii din Braşov, str. Voevodul Mihai Nr. 13.

Ordinea de zi:

1. Modificarea firmei sociale a Băncii.
2. Modificarea articolului 1 din Statutele băncii.

D-nii acţionari cari doresc a lua parte la această Adunare, sunt rugaţi a depune acţiunile ce posedă la sediul Băncii în Braşov, cel mai târziu până la 24 Decembrie 1938.

Braşov, la 5 Decemvrie 1938.
Consiliul de Administraţie
643 1—1

Mare târg de Crăciun

cu jucării în bogat asortiment, diferite cadouri foarte eftin la magazinul

C. WEISZFEILER

Regele Carol Nr. 56 (lângă hotel Coroana)

Vindem şi cu carnet de economii

641 1—8

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Numele
străzilor din Braşov

Anunţă ziarele, că o comisiune în frunte cu d-l prof. N. Iorga va revizui denumirile străzilor din Capitală.

Fără a cunoaşte intenţiile urmărite de această revizuire, faptul îmi trezeşte în memorie o caraghioasă situaţie în legătură cu nomenclatura străzilor la Braşov.

Aici, în oraşul nostru, încă au fost schimbate numele multor străzi, botezate fiind de aşa fel ca noul nume al lor să fie — pe tot dreptul! — în legătură cu persoane, locuri sau evenimente din trecutul neamului românesc, desfiinţând în felul acesta numele date sub vechea stăpânire ungurească şi necorăspunzătoare situaţiei de azi.

C'au fost potrivit alese toate nouile numiri — sau nu? — e o chestiune care deocamdată nu intră în cadrul celor ce vrem să spunem.

Avem însă în centrul oraşului [străzi, împotriva numelui cărora nime nu poate avea nimic de obiectat. Cu toate acestea populaţia se deprinde, greu, greoi de tot, cu nouile numiri.

Dar mai ciudat e procedeul minorităţilor etnice. Firmele şi diferitele întreprinderi ale acestora, în anunţurile lor, scriu numele *nou* românesc al străzii, dar în limba germană sau maghiară dau numirea veche săsească sau ungurească.

Aruncaţi-vă d. ex. privirea pe pagina de anunţuri a unui ziar. Veţi vedea Strada „Regele Carol", tradusă în nemţeşte „Purzengasse" iar în ungureşte „Kapu utca". Strada „Voevodul Mihai" — tradusă în a lor limbă „Klostergasse", iar de unguri „Kolostor utca".

Am amintit numai aceste două străzi, pentru a demonstra cât de greu se familiarizează minoritarii noştri chiar şi cu numele Suveranului şi al Moştenitorului de Tron al ţării.

La ce am mai vorbi atunci de mulţimea celorlalte străzi, al căror nume nou figurează numai pentru a fi sfidat de îndărătnicia cu care se păstrează vechea denumire!!

Şi pentru ce?

E o chestiune de o importanţă cu mult mai mare decât uşurinţa cu care a fost până acum privită şi lăsată să fie trecută cu vederea!...

O măsură bine venită

In complexul ultimelor măsuri luate de guvern pentru a se putea asigura cu uşurinţă liniştea internă şi progresul atât de necesar statului nostru, se desprind noile măsuri luate cu privire la completarea legii pentru controlul străinilor.

Datorită recentelor evenimente întâmplate pe continent, s'au înregistrat importante mişcări de populaţie. Mai ales în Europa Centrală, datorită măririi imperiului german şi schimbării intervenite în politica de stat a Cehoslovaciei, s'a putut observa o emigrare în masă a populaţiei evreieşti.

Cu toate măsurile luate de statul nostru, s'a putut totuşi strecura şi pe teritoriul României, o serie de emigranţi proveniţi din satele Europei Centrale.

Pentru efectuarea unui cât mai strict control, pentru protecţia populaţiei româneşti şi pentru ferirea statului nostru de infiltraţiuni străine şi dăunătoare, guvernul a venit cu un proect de lege modificător şi completator al legii pentru controlul străinilor. Se prevăd, prin noua completare a legii, certificate de identitate eliberate străinilor pe termen de un an, certificate de călătorie în străinătate fără viza de întoarcere şi un timbru fix. In plus, ministerul de interne a ordonat organelor de poliţie şi siguranţă să facă o minuţioasă verificare a străinilor aflaţi în ţară, pentru a se constata şi lua măsuri contra celor cari nu posedă acte de călătorie în regulă, precum şi împotriva acelora a căror bilete de liberă petrecere sunt expirate.

Toate aceste măsuri, venite după acţiunea de lichidare a organizaţiunilor teroriste, converg către un protecţionism al elementului autochtom în toate ramurile de activitate socială.

Din Ţinutul Bucegi
Cursuri ambulante de gospodărie rurală.—Cercurile culturale

D. Al. N. Gane, rezidentul regal al ţinutului Bucegi, a luat iniţiativa unei organizări a învăţământului menajer rural, în întreg cuprinsul ţinutului.

Se proiectează astfel, ca în fiecare judeţ să se înfiinţeze *cursuri ambulante de gospodărie rurală.*

Cursurile vor fi puse sub supravegherea inspectorilor şcolari din ţinut şi subvenţionate de judeţe.

Vor fi chemaşi să urmeze aceste cursuri toţi tinerii dela sate, fete şi băeţi, care au terminat ciclul primar, şi cărora li se vor preda, în lunile în cari nu sunt lucrări agricole, noţiuni practice de gospodărie.

— Luni a avut la inspectoratul şcolar al ţinutului Bucegi, o conferinţă, la care au fost convocaţi toţi inspectorii şi revizorii primari judeţeni. Organele de control au raportat asupra felului cum şi-au început activitatea cercurile culturale. S'au dat sugestii pentru adaptarea dela caz la caz şi indicaţiuni asupra modului cum se vor aplica programe şi orariul în cazurile speciale, arătate de revizorii şcolari.

S'a procedat la distribuirea inspecţiilor speciale, pentru gr. I şi gr. II, care vor începe imediat conform legii.

S'a hotărât scoaterea unei reviste pedagogice regională, condusă de toate organele de control.

Valută pentru studii în străinătate

Ministerul educaţiei naţionale aduce la cunoştinţa solicitatorilor de valută avantajoasă că cererile lor nu vor fi luate în considerare dacă nu vor prezenta în acelaş timp şi dovada de înscriere la instisuţia de învăţământ la care vor să urmeze, în anul şcolar 1938/39.

Vor putea beneficia de avantajul schimbului numai aceia cari având un titlu universitar obţinut în ţară sau străinătate doresc să se specializeze în ramura respectivă în străinătate.

Vor mai putea beneficia de valută avantajoasă, în număr mai restrâns şi în limitele dispenibilului B. N. R., aceia cari având bacalaureatul la baza studiilor, doresc să urmeze o specialitate de grad universitar pe care nu o pot face în ţară şi pentru care ministerul consideră că se pot acorda avantagii valutare.

Totodată se pune în vedere potiţionarilor din ţară şi străinătate că cererile lor trebue timbrate. Cei din străinătate vor trimite cererile părinţilor sau corespondenţilor lor din ţară cari vor îngriji de timbrare şi de întocmirea formalităţilor pentru plata sumei aprobate.

Intormaţii

D-l general C. Turbat, inspector general al justiţiei militare. D-l general C. Turbatu, preşedintele Curţii de Casaţie Militară, a primit delegaţia de inspector general al Justiţiei Militare.

•

D-l prof. Petre Andrei, ministru al Educaţiei Naţionale. Monitorul Oficial publică decretul prin care interimatul departamentului educaţiei naţionale, cu care fusese însărcinat d-l Armand Călinescu, ministrul de interne, a încetat pe ziua de 5 Decemvrie.

Pe aceeaşi zi d-l Petre Andrei a fost numit ministru al departamentului educaţiei naţionale.

•

Arhimandritul Emilian Antal a fost hirotonit arhiereu. In catedrala Patriarhiei s'a făcut hirotonirea ca arhiereu a arhimandritului Emilian Antal, noul vicar al eparhiei Ungro-Vlahiei.

Slujba hirotoniriî a fost oficiată de I. P. S. S. Patriarhul Miron asistat de P. S. S. episcopul Vasile al Caransebeşului, P. S. S. episcopul Grigore al Argeşului, arhimandritul Filaret Jocu, protosinghelul Nicodim Zamfirescu, pr. Gh. Vintilescu şi arhidiaconii Evghenie Orghidan şi Firmilian Martin.

Au asistat, printre numeroşii credincioşi: P. S. Nicolae Colan, ministrul Cultelor, pr. Nae Popescu, subsecretar de stat la Culte, M. Măgureanu, subsecretar de stat la Preşedinţia Consiliului, P. S. Lucian, episcop al Romanului, P. S, Efrem, locţiitor de mitropolit al Basarabiei, P. S. arhiereu Veniamin Ploeşteanu etc. etc.

•

Domnul Ministru de Interne a dispus ca Cenzura să lase liberă publicarea în ziare a oricăror informaţiuni despre eventuale acte de turburare a ordinei publice cum şi asupra măsurilor de represiune luate de autorităţi.

•

Punerea pietrii fundamentale a Cercului Militar din Braşov. Braşovul va fi împodobit cu nouă clădire demnă de oraşul nostru. E vorba de edificiul Cercului Militar, la săpăturile de temelie ale căruia se lucrează cu zor, de săptămâni de zile. Noua clădire, în stil modern, se construeşte în parcul situat între Prefectură şi Cinematografui „Astra".

Duminecă a avut loc solemnitatea aşezării pietrii fundamentale a nouei clădiri, asistând autorităţile militare şi civile.

•

Pământul este locuit de două miliarde una sută treizeci şi patru milioane de oameni,— după ultima statistică făcută de Soc. Naţiunilor.

•

Ştiri medicale. D-l Dr. Walter Fabritius s'a reîntors din concediul de studii, pe care l-a petrecut la spitalul „Rudolf Hess" în Dresden şi la clinica medicală universitară din München. 626 2—2

•

S'a încercat asasinarea Lct.-col. Cristescu

Cernăuţi. — Locot. Colonel Cristescu, preşedintele tribunalului militar, pe când eşea din localul tribunalului, a fost atacat cu focuri de revolver de doi tineri, elevi de liceu.

Din fericire odiosul atentat n'a reuşit decât în parte: unul din glaanţe lovind în perete a ricoşat şi a rănit uşor pe d. Locot. Col. Cristescu în ceafă.

D-sa a chemat garda imediat care a reuşit să aresteze pe unul din atentatori şi anume, pe cel care a tras cu revolverul. El se numeşte Leonida Lududovici care este fiul unui învăţător din Basarabia şi elev în clasa VIII-a a liceului din localitate.

La interogatorul ce i s'a luat, el a declarat numele complicelui său care este un fost elev al aceluiaş liceu eliminat acum câtva timp din cauza acţiunei sale politice.

Cu privire la motivul care l-a împins să săvârşească atentatul criminal, a declarat, că în cursul dimineţii, a primit un plic cu un ordin prin care i se poruncea să asasineze pe colonelul Cristescu.

Până acum nu se ştie dacă elevul asasin face parte din „Batalionul morţi" care condamnase pe colonel la moarte şi a cărui executare trebuia să aibă loc între 1—15 Ianuarie 1939.

Autorităţile au luat întinse măsuri pentru prinderea celui de al doilea asasin, cercetând în acelaş timp provenienţa ordinului primit de elevul asasin.

Acordul franco-german

Un eveniment de o deosebită importanţă s-a petrecut eri la Paris. In celebra sală a Orologiului a fost semnat de către miniştrii afacerilor streine ai Franţei şi Germaniei textul unei declaraţii de bune şi amicale raporturi între ambele ţări.

Iată textul declaraţiei:

„Dl Georges Bonnet, ministrul afacerilor străine al Franţei şi d-l Joachim von Ribbentrop, ministrul afacerilor străine al Germaniei, lucrând în numele şi din ordinul guvernelor lor, au convenit asupra celor ce urmează cu prilejul întâlnirii lor la Paris în ziua de 6 Decembrie 1938:

1. Guvernul francez şi guvernul german împărtăşesc cu totul convingerea că relaţiile paşnice şi de bună vecinătate dintre Franţa şi Germania constituiesc unul din elementele esenţiale pentru consolidarea situaţiei din Europa şi pentru menţinerea păcii generale.

Ambele guverne vor folosi în consecinţă toate puterile lor spre a asigura desvoltarea relaţiilor dintre ţările lor în acest sens.

2. Ambele guverne constată că între ţările lor nu rămâne în suspensie nici o chestiune de ordin teritorial şi recunosc solemn ca definitivă frontiera dintre ţările lor astfel cum este actualmente trasă.

3. Ambele guverne sunt hotărâte, sub rezerva raporturilor lor speciale cu terţe puteri, să rămână în contact asupra tuturor chestiunilor ce interesează amândouă ţările şi să se consulte mutual în cazul când evoluţia ulterioară a acestor chestiuni ar risca să ducă la dificultăţi internaţionale.

In temeiul celor de mai sus, reprezentanţii ambelor guverne au semnat prezenta declaraţie care intră imediat în vigoare.

Făcută în dublu exemplar în limba franceză şi germană".

Paris, 6 Decembrie 1938.

(ss) **Georges Bonnet, von Ribbentrop.**

Evreii din Germania nu mai pot conduce şi fi proprietari de automobile. Din Berlin se anunţă: S'a afişat ordonanţa poliţiei secrete în virtutea căreia evreii nu mai au voie să conducă automobile, biciclete şi orice fel de vehicule cu forţe motrică în afară de autocamioane.

Până în ziua de 31 Decemvrie 1938, evreii trebue să înapoieze autorităţilor carnetele lor de conducere şi actele de proprietate pentru vehiculele cu motor.

•

Administraţia Mesei Studenţilor „V. Oniţiu", pentru ajutorarea cu masă şi medicamente a elevilor harnici dar lipsiţi dela liceul „A. Şaguna", mulţumeşte şi pe această cale d-lui *Constantin Muşlea*, director al filialei „Albina" din Mediaş, pentru darul de 500 lei, în amintirea regretatului său cumnat † Ioan Murăroiu.

•

Stimată Doamnă. Experienţa ultimilor ani a dovedit că la toate sărbătorile mari cumpărarea articolelor alimentare şi a jucăriilor etc. etc. sunt lăsate pe ultimul moment.

Subscrisul gremiu comercial roagă, în numele comercianţilor, dar în primul rând în interesul onor. clientele, ca *cumpărăturile ocazionale să se facă câteva zile înainte de serbătorile Crăciunului,* fiind atunci asortimentul mai bogat şi serviciul putându-se face mai conştienţios.

Conducerea gremiului.

•

In jurul atentatului dela fabrica de gaz din Cluj. In noaptea de Vineri spre Sâmbătă, autorităţile din Cluj au procedat la reconstituirea atentatului cu bombe, săvârşit în ziua de 5 Noemvrie la fabrica de gaz aerian şi depozitul „Distribuţia" din Cluj.

In timpul reconstituirei, avocatul Făgădaru, Bica Anania şi Petre Andrei, acuzaţi de acest atentat, au încercat să fugă de sub escortă şi au fost împuşcaţi mortal.

•

Banca pentru circulaţia mărfurilor S. A. Braşov

prin prezenta face cunoscut depunătorilor-creditorilor săi, cari întră sub prevederile aranjamentului de conversiune încheiat conform legii pentru lichidarea datoriilor agricole şi urbane, din 1934, că, cu începere dela 10 Decemvrie 1938, va plăti o nouă rată de 3%.

In conformitate cu punctul 4 al aranjamentului încheiat, sumele plătite pe cale de compensare sunt considerate plăţi făcute în numetar.

Consiliul de administraţie

644 1—1

DUMITRU POPA
TERACOTAR
BRAŞOV, Str. I.G. Duca, 88
Execută conştiincios orice comenzi cu preţuri convenabile
602 4—8

Tipografia „Astra" Braşov. — Editura „Tipografia Gazeta Transilvaniei" Braşov S. A. Redactor-şef şi girant: Victor Branisco.